

A.B.D'DE YENİ KARAR TASARILARI

Ömer Engin LÜTEM

Türkiyede seçimlerden hemen sonra Amerikan Temsilciler Meclisinde Türkiye karşıtı karar tasarıları gündeme gelmeye başlamıştır. Birinci tasarı Amerika Birleşik Devletleri Belgelerindeki Ermeni Soykırımının Teyidi (Affirmation of the United States Record on the Armenian Genocide) başlığını taşımaktadır. Ermeni yandaşlığında nispeten yeni bir isim olan Illinois Eyaletinden Temsilciler Meclisi üyesi Robert J. Dold tarafından 24 Haziran 2011 günü verilmiş olup 57 üye tasarıya ortak sunucu olmuştur. (Temsilciler Meclisinin 435 üyesi bulunmaktadır) Tasarıya H.RES.304 sayısı verilmiştir. Söz konusu tasarı Temsilciler Meclisinin geçen döneminde sunulmuş olan ve H.RES.252 sayısını taşıyan tasarinin aynıdır. Bu tasarı son on yıl içinde, tüm dönemlerde verilmiştir. Bilindiği üzere bunların hiç biri kabul edilmemiş ancak kabul edilme olasılıkları bazen Türkiye- ABD ilişkilerinde bunalımlara yol açmıştır. Sonunda, ABD Hükümetlerinin (bazen bizzat ABD Başkanın) müdahalesiyle tasarılar oya konmamıştır. Söz konusu tasarıların amacı bir Ermeni soykırımı olduğunu resmen ABD Kongresine ve Hükümetine kabul ettirmektir. Uzun bir metin olan tasarıda, gerekçe bölümünde soykırım savının kanıtlanması amacıyla birçok açıklama yer almaktadır. Bunlardan bazılarında maddi hatalar bulunmaktadır. On yılı aşan bir süreden beri bu yanlışlar çeşitli Türk kuruluş ve kişileri tarafından Temsilciler Meclisinin dikkatine getirilmişse de dikkate alınmamıştır. Bu durum tasarinin amacının gerçeklere değinmekten ziyade, bazı siyasi hesaplarla, ABDdeki Ermeni toplumu tatmin etmek olduğu görülmektedir. Son tasarinin zamanlamasında dikkati çeken iki husus olduğu görülmektedir. Birincisi tasarinin ülkemizdeki seçimlerden hemen sonra sunulmuş olmasıdır. Aslında seçimlerimiz ile bu tasarı arasında herhangi bir ilişki bulmak zordur. Olsa olsa tasarı seçimlerden hemen evvel veya seçimler sırasında sunulsaydı bunun Türkiyede esasen mevcut Amerikan karşıtlığını daha da arttırabileceği düşünülmüş olabilir. Zamanlama hususunda daha gerçekçi bir tahmin bu ay sonuna doğru Türkiyenin de teşviki ile bazı gemilerin Gazzeye insani yardım götüreceği olması ve bunun ikinci bir Mavi Marmara olayına dönüşmesi olasılığıdır. Söz konusu tasarıyla Türkiyeye bir uyarıda bulunulmuş olabilir. Temsilciler Meclisinde Musevi asıllı üyelerden yarısından çoğunun bu tasarıya ortak sunucu olması konunun İsraille de ilgili olduğunu düşündürmektedir. Tasarinin Temsilciler Meclisi tarafından kabul edilip edilmeyeceğine gelince. Ortak sunucuların sayısının henüz az olması şimdilik buna olanak vermemektedir. Ancak Ermeniler ortak sunucu sayısının artması için çaba göstereceklerdir. Bu sağlandığı takdirde tasarinin Dışişleri Komitesinde oylanması, oradan da Meclisin Genel Kurulunda oya sunulması gerekecektir. Yukarıda da değindiğimiz gibi şimdiye kadar ABD Hükümetleri veya bizzat Başkanlar, nüfuzlarını kullanarak, bunu önlemişlerdir. Bu kez de böyle olması,

hatta belki de Tasarının Dışışleri Komitesinden dahi geçmemesi mümkündür. Diğer yandan Temsilciler Meclisinde çoğunluğa sahip olan Cumhuriyetçiler genelde Ermeni tasarılarına karşı mesafelidir. Nitekim 57 ortak sunucudan sadece 10u Cumhuriyetçidir. Sonuç olarak söz konusu tasarının kabul edilme olasılığı azdır ancak Türkiye-ABD arasında ciddi anlaşmazlıklar olduğu veya bunalımlar yaşandığı hallerde bu tasarının kabul edilme şansı olabilir. Gelecek yazımızda Türkiyedeki Hıristiyan eserlerinin korunması ve el konulan kilise mallarının iadesi konusundaki bir diğer tasarıyı ele alacağız.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2026. "A.B.D'DE YENİ KARAR TASARILARI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2011 / 16. Haziran 16. Erişim Nisan 08, 2026. <https://avimbulten.org/tr/Yorum/A-B-D-DE-YENI-KARAR-TASARILARI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır